

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA KAMNIK

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** nima prostora za pridržanje, zato pridržane osebe policijska patrulja odpelje Centru za pridržanje Ljubljana, Policijske uprave Ljubljana (CZP).

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen in opravljen dne 12. 12. 2014.**²
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (svetovalec varuha, višja svetovalka II) ter en predstavnik pogodbene nevladne organizacije (SKUP).
- ▶ **Vsebina obiska:** sprejel nas je dežurni policist, s katerim smo opravili tudi pregled prostorov PP, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja ter zaključni pogovor.

¹ V letu 2014 (v času od 1. 1. 2014 pa do 12. 12. 2014) so policisti izvedli skupaj 22 pridržanj.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 5. 1. 2015, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 5. 2. 2015, torej 31. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je nameščen kovinski nabiralnik, ki omogoča anonimno oddajanje morebitnih pripomb oziroma pritožb in pohval.

DPM: predlagamo, da se obvestilo na nabiralniku (zunaj na ograji) popravi tako, da se nanj v slovenskem in angleškem jeziku zapiše: »Anonimno oddajanje prijav, pohval oziroma pripomb.«³

MNZ: sporočamo, da so na PP na kovinski nabiralnik namestili napis »Anonimne prijave, pohvale oziroma pripombe« le v slovenskem jeziku, ki je uradni jezik v R Sloveniji.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti, da se prostora označena s »sprejemnica 1 in 2«, ki se uporabljata tudi za postopke s pridržnimi osebami in ker nista video nadzorovana, DPM meni, da gre v tem primeru za pomanjkljivost, saj morebitnih navedb pridržanih ali zadržanih oseb o neprimernem ravnanju uradnih oseb z njimi na ta način ni mogoče preveriti.⁴

MNZ: sporočamo, da videonadzor v policijskih enotah zaradi omejenih finančnih sredstev poskušamo zagotoviti v tistih prostorih kjer se najpogosteje zadržuje pridržana oseba. Polog prostorov za pridržanje je to prostor za sprejem pridržane osebe pred namestitvijo v prostor za pridržanje. Stalen videonadzor govornih in prostorov za zaslišanje ni predviden, strinjamo pa se s stališči CPT, da uporaba snemalnih naprav pri zaslišanjih predstavlja dodatni varovalni ukrep pred grdim ravnanjem med policijskim zaslišanjem in da oprema olajša preiskovanje vseh oblik domnevnega ravnanja. Zato smo policiste z usmeritvami pozvali, da naj v čim večji meri uporabljajo elektronsko opremo za snemanje med policijskim zaslišanjem.

DPM: predlagamo, da se intervencijsko vozilo po vsakem prevozu pridržane osebe pregleda in po potrebi ustrezno očisti.⁵

MNZ: sporočamo, da je vodstvo pisno opozorilo vse policiste, da ob vsaki primopredaji pregledajo prostor za prevoz pridržanih oseb intervencijskega

³ Ob ogledu nabiralnika, ki omogoča anonimno oddajanje morebitnih pripomb oziroma pritožb in pohval nas je zmotilo, da na njem piše, da se lahko vanj vložijo tudi pritožbe. Z vidika zakonsko določenih rokov in načinov podaje pritožbe po Zakonu o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol) to ni primerno, saj bi si lahko prava neuk posameznik vložitev pritožbe narobe interpretiral in bi s tem lahko zamudil rok za oddajo pritožbe.

⁴ Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ob obiskih v Sloveniji že pozval, da se sprejmejo ukrepi, s katerimi se bo zagotovilo, da se bo elektronska oprema za beleženje policijskih postopkov redno uporabljala. Kot je opozoril Odbor, elektronsko snemaje (avdio in/ali video) policijskih razgovorov namreč predstavlja pomembno dodatno varovalko zoper grdo ravnanje s pridržanimi osebami, ki lahko zagotovi popoln in avtentičen zapis postopka razgovora in s tem močno olajša preiskavo kakršnihkoli trditvev o grobem ravnanju. To je v interesu tako oseb, s katerimi naj bi policija grdo ravnala, kot tudi policistov, če so lahko soočeni z neutemeljenimi trditvami, da so bili vpleteni v grdo ravnanje. Elektronsko beleženje policijskih razgovorov prav tako zmanjšuje možnost, da bi pridržane osebe kasneje lažno zanikale, da so podale kakršnekoli izjave.

⁵ Pri pregledu intervencijskega vozila Renault Master oziroma prostora, namenjenega za prevoz pridržanih oseb, je bilo ugotovljeno, da le-to ni bilo očiščeno oziroma se je v prostoru za prevoz pridržanih oseb nahajala prazna tablica tablet Persen.

vozila ter ga po potrebi očistijo.

DPM: predlagamo, da PP knjigo pohval in pripomb postavi na vidno mesto.⁶

MNZ: sporočamo, da so na PP knjigo pohval in pripomb postavili na polico ob zastekljenem prostoru dežurnega policista.

DPM: predlagamo, da se seznam odvetnikov v fizični obliki zagotovi v prostoru za zaslišanje v prvem nadstropju.⁷

MNZ: sporočamo, da smo na PP pri preverjanju ugotovili, da imajo natisnjen seznam odvetnikov, ki se nahaja pri dežurnemu in je v primeru potrebe dostopen vsem policistom. Menimo, da je tudi z vidika racionalnosti ustrezno, da ima policijska enota natisnjen le en seznam odvetnikov.

DPM: predlagamo, da policisti v obrazec »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« navedejo natančne podatke, predvsem v delu, kjer se navede, v katerem prostoru na PP se je pridržana oseba (npr. »sprejemnica 1«) pred prevozom v CZP nahajala.⁸

MNZ: sporočamo, da je v primeru pridržane osebe policist dopolnil UZ o izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem s podatkom o prostoru v katerem se je nahajala pridržana oseba do prevoza v Center za pridržanje, vodstvo policijske enote pa je na dosledno izpolnjevanje obrazcev o pridržanju opozorilo vse policiste.

⁶ Brošura MNZ s pravicami pridržane osebe se je nahajala pri dežurnem policistu, prav tako je dežurni policist po iskanju (saj je bil na mesto dežurnega policista, zaradi bolniške odsotnosti sodelavca, postavljen šele drugi dan) našel knjigo pohval in pripomb, ki je bila zgledno urejena. Iz slednje je bilo namreč razvidno, da je pristojna oseba vnesene pripombe oziroma pohvale preverjala in ob tem tudi zabeležila datum preveritve ter pod zapisano odtisnila žig in se podpisala. Navkljub temu pa se knjiga pohval in pripomb ni nahajala na vidnem mestu.

⁷ PP razpolaga tudi s prostorom za zaslišanje (po potrebi se ga uporabi tudi za sprejem pridržane osebe), ki se nahaja v prvem nadstropju in ni video nadzorovan. V njem sta dve mizi, dva stola, računalnik, dve omarici, TV sprejemnik, poleg tega pa tudi deli opreme za zvočno in slikovno snemanje. Prostor je opremljen s plakatom MNZ o pravicah pridržane osebe, naravno osvetlitev zagotavlja okno, poleg tega pa je prostor tudi dodatno umetno razsvetljen. Oprema za zaslišanje je bila po navedbah dežurnega policista shranjena v zaklenjenih omaricah. Seznama odvetnikov v fizični obliki v tem prostoru po pojasnilu dežurnega policista ni.

⁸ Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj, je bilo pri pridržanju osebe (28. 5. 2014, začetek postopka ob 11.10 uri, pridržanje odrejeno med 11.15 do 21.45 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških - ZP-1) ugotovljeno, da je v obrazcu »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« evidentirano, da je bila pridržana oseba »nameščena v sobo na PP Kamnik«, pri čemer pa dejansko ni razvidno, v katerem prostoru je bila na PP, saj kot smo že navedli, PP razpolaga z več prostori, kamor se namesti pridržano osebo pred prevozom v CZP.

